

Присвячується

усім жінкам, які разом із нами йдуть життєвим шляхом, роблять великий внесок у формування особистості кожного з нас, передають нам свою мудрість та проникливість. Нашим матусям, бабусям та прабабусям, які теж колись були дівчатками, а потім стали жінками з міцним характером, гнучким та розбірливим, і залишили нам безцінну спадщину у вигляді прекрасного прикладу для наслідування - чарівного жіночого образу наділеного почуттям гумору та лідерськими навичками.

А також трьом нашим маленьким онучкам – Аріеллі, Петрі та Рабі, - які завоювали наші серця. Ми виказуємо надію, що вони будуть розквітати наче прекрасні троянди, набуваючи справжню жіночість, успадковану від їхніх матусь та бабусь.

Ян і Мері Грант

Вступ

***Якщо ви будете прислухатися до слів дівчинки,
це допоможе їй у майбутньому зберегти власний голос***

З часу опублікування книги «У мене підрастає син! Як виховати чоловіка» («Growing Great Boys») багато батьків цікавились, коли ми напишемо подібну книгу про дівчаток. Щоб бути абсолютно чесними, ми повинні зізнатись, що, хоча й проводимо семінари, на яких даємо поради відносно виховання дівчаток, а також вивчаємо книги та статті на дану тему, щоби йти в ногу із сучасними науковими методами, ми все ж трохи коливались відносно написання книги на цю тему. Крім того що в нас двоє дорослих синів та чарівна доросла донька, у нас є ще шестеро онуків, яким на протязі семи чи восьми років ми присвятили значну частину нашого життя. Однак у останні роки особисто нам не доводилось мати тісних взаємин із маленькими дівчатками.

Тим не менш поступово ми дійшли висновку, що можна було б знайти можливість для написання книги про виховання дівчаток. А минулого року, коли діти зробили нам подарунок – трьох маленьких онучок, - у нас з'явилося обґрунтоване спонукання в напрямку реалізації даного проекту. Однак мотивацією цього послужила не тільки поява у нашій сім'ї маляток.

У останні десятиліття, як ніколи раніше, ми помічаємо, що наша культура стає все більш і більш агресивною відносно до дівчаток. Батьки не можуть позбутись обтяжливого відчуття, що вони безпорадно борсаються, намагаючись боротися з

могутньою хвилею приливу комерційної реклами та засобів масової інформації, що активно нав'язують низькопробні ідеали. Навіть швидкий погляд у інтернет підтверджує, що це не просто ілюзія. У той час як люди, які працюють із підлітками – учителі та вихователі, - відносять до тінейджерів дітей від десяти до дванадцяти років, ринкові ділки, мішенню яких є ця категорія дітлахів, включають до цієї вікової групи дітей від семи до дванадцяти років. Стрімке розповсюдження порнографії, що пропагує образ дівчинки-повії, сприяє її проникненню в усі галузі нашої культури, починаючи з одягу та закінчуючи музикою, поряд з індивідуалістичним підходом до всіх областей життя. Усе це спрямовано та працює проти нормального перетворення дівчинки на зрілу жінку.

У останні роки нам неодноразово доводилось вислуховувати тяжкі історії про те, як бунтівні дівчата збивалися з прямого шляху. Багатьом з цих ситуацій можна було запобігти, до того ж біль вражених батьків – які, як водиться, до того часу вже самі потребували допомоги професійних консультантів – цілком відчутний. Однією з наших цілей є надання допомоги батькам: якщо забезпечити їх простими методами, які можна з легкістю практикувати вже на ранньому етапі життя їх дочок, це може призвести до зменшення подібних трагічних випадків.

Подивіться, як багато навколо впевнених у собі молодих жінок, що живуть сповненим, цікавим життям та дивляться вперед з оптимізмом а також молоденьких дівчат, які, користуючись підтримкою люблячих батьків, здатні розправити крила, усвідомлюючи, що в них є міцні родові корені та необхідні навички для того, щоб, пізнаючи себе, будувати осмислене плідне життя. Ми з гордістю спостерігали, як росла наша донька, поступово перетворюючись на гідну чарівну дорослу дівчину. Ми щасливі, що маємо двох невісток з чудовим характером, що володіють такими якостями, як гнучкість у

сімейних відносинах та винахідливість у прийнятті рішень. Всі ці жінки впевнені в собі та здатні бути лідерами у професійній діяльності. Крім того, вони чудові матусі.

Ми написали книгу з надією, що якимось чином допоможемо вам скористатись найкращим з усіх можливих шансів – отримувати радість, спостерігаючи за тим, як росте ваша маленька донька, а згодом відчувти гордість і задоволення, коли вона стане впевненою в собі, гідною та люблячою молодою жінкою, яка вступить на самостійний шлях. Ми прагнемо, щоб ви зрозуміли, чому дівчинка за своєю унікальною природою потребує міцних прихильностей, і прагнемо навчити у цьому плані деяким практичним методам. Ви дізнаєтесь, як допомогти своїй доньці розвинути здатність відновлювати фізичні та душевні сили, навчаючи її таким чином, щоб вона могла висловити свою внутрішню силу та зовнішню чарівність.

Останнім часом зафіксована велика кількість випадків сексуального насильства у відношенні до дівчат (а нещодавно проведені дослідження показують, що від цього страждає кожна четверта дівчинка). Крім того, стрімко поширюється хвороба століття – депресія – серед дорослих дівчат. Це говорить про те, що ми повинні боротися за наших дівчат та забезпечити їм прилисток, зігрітий любов'ю, та захист, що спирається на нашу мудрість.

Слід відмітити, що, не дивлячись на ці негативні явища, зараз саме той час, коли в дівчат більше сприятливих можливостей, щоб досягти успіху в будь-якій галузі, ніж будь-коли. І ми повинні забезпечити їм здоровий та світлий шлях від дитинства до отроцтва, щоб вони могли скористатись наданими їм перевагами. Постає питання: а чи маємо ми рацію в нашому нинішньому поспішному прагненні поводитись однаково з хлопчиками та дівчатками, чи не нехтуємо ми чимось таким, що

властиво лише дівчаткам і що завжди розпізнають дорослі жінки, - особливу природу, що відрізняє їх від чоловічої?

У цій книзі здебільшого розглядаються засоби, які допоможуть зробити радісним ваше життя з донькою, підтримувати дружнє спілкування та передати ваші цінності наступному поколінню. Сумно чути, коли батьки зі страхом говорять про майбутнє, особливо в той період, коли їхні діти знаходяться в підлітковому віці. Сподіваємось, що ви зможете отримувати задоволення від спілкування зі своїми дітьми навіть у ці роки; потім вам приємно буде згадувати цей щасливий час.

І нарешті, хоча ця книга й є нашим сумісним проектом, ми заради простоти викладу пишемо її від першої особи однини. Розповідь ведеться від імені Яна, але слід підкреслити, що редакторські навички Мері, її дослідження та широкі пізнання у цій галузі влітаються в кожен параграф книги.

Ян і Мері Грант

Розділ 1

Майбутнє вашої доньки починається зараз

Якщо у вас є можливість стати батьками, дивіться на це з побожним трепетом, наче на якусь дивовижну таємницю. Вам надається щастя спостерігати нове життя, яке тільки зароджується; ви здатні допомогти іншій істоті розправити крила і полетіти відкривати багатства й таємниці життя. Та глина, з якої зліплений наш світ, на короткий момент опиняється у ваших руках.

Кент Нербурн, «Прості істини» («Simple Truths»)

Я тільки-но замовив дерев'яні деталі для маленького лялькового будиночку, з яким грають дівчата, разом з усією обстановкою, мініатюрними меблями та з електричним освітленням. Це буде моїм другим проектом у вигляді дерев'яного виробу; йому передував маленький червоний коник-гойдалка, зроблений до дня народження нашої першої дитини. Спонукальним поштовхом, що стояв за цим новим вибухом моєї творчої енергії, став факт народження трьох наших обожнюваних онучок – усі три народилися упродовж останніх декількох місяців.

Після кількох років постійного спорудження вантажівок та землерийних машин для онуків, орієнтованих суто на технічні пристрої, я відчуваю приємне збудження від самої ідеї створення цих нових проектів. У дівчатках є дещо, що змушує батьків подивитись на проблему виховання зовсім під іншим кутом. Природжене бажання маляток налагоджувати тісні

Зміст

Вступ	4
Розділ 1 Майбутнє вашої доньки починається зараз.....	8
Розділ 2 Чи бажана я в цьому світі?	19
Розділ 3 Природні особливості дівчинки	31
Розділ 4 Доньки та почуття власної гідності.....	47
Розділ 5 Дівчатка та сучасна культура.....	69
Розділ 6 Родина, у якій ваша донька буде повноцінно розвиватися	94
Розділ 7 Любов та обмеження	116
Розділ 8 Перехідний вік.....	137
Розділ 9 Вік, що передує підлітковому.....	161
Розділ 10 Дівчатка-підлітки.....	176
Розділ 11 Виховання дівчаток батьками-одинаками	198
Розділ 12 Матері та дочки.....	208
Розділ 13 Татусі та дочки	225
Розділ 14 Як виховати дочку енергійною та великодушною..	243
Все одно.....	254